

Протягом 11 років навчання я абсолютно точно завчила, що твір має починатися зі слів «на мою думку», має відповідати певній структурі та обов'язково має бути позбавленим протиріч та сумнівів. «Чому так?» — завжди допитують учителя школярі. А той відповідає: «Так ви будете змушені писати твір на ЗНО, тому маєте привчатися», — але тільки-но з української літератури ми переходимо на всесвітню, то одразу думка, наче кайданів позбавлена, летить увись всім різноманіттям настроїв та форм. Проте я впевнена, що подібні обмеження з метою пристосуватися до загальноприйнятих форматів позбавляють цілу націю літературного «сьогодні». Не беручи до уваги те, що усі школярі сьогодення не мають жодної зацікавленості в аналізованні української літератури, адже система нас спрямовує до вузького погляду на будь-який твір.

«А чому автори можуть використовувати стилістичні тавтології та неологізми, а ми не можемо?» — чує кожен учитель хоча б раз у все життя. Скажете, що дітлахи — ще не автори, тому стильові особливості, подібні до літературних — помилки, що будуть підкреслені червоною ручкою. А як, на думку творителів «освітніх норм», з'явилися на світ гуморески? Чи дитині, щоб висловлювати думку не за шаблоном, потрібно воювати, потрапляти у полон, бути обмовленим «фашистом та контрреволюціонером» з ГУЛАГу? Дорослі, подібні до майже нікому не відомого Павла Губенка або всеукраїнського улюбленця Остапа Вишні, крокують крізь життєві труднощі, здобуваючи дитячі думки та легке світобачення, так званий гумор з досвіду, адже як не сміятися, коли йдеш по голках. Автобіографія Остапа Вишні яскраво демонструє такі ж самі рамки, як у шкільних вимогах до творів, тільки замість червоної пасти та двійки йому дарують цензуру.

Коли я вперше ознайомилася з твором «Моя автобіографія», то вирішила, що мене надурили, навмисне витратили мій час на абсолютно безглуздий твір. Мені й близько на думку не спало, що у 21 сторіччі, у надрах Інтернету, на літературному сайті, куди жива душа не полізе, може ще залишатися та притрушена пилом Сталінська цензура, накладена ще в роки написання самого твору. Придбавши книгу в магазині з метою знайти вкрадені з твору рядки, я побачила, що ніхто не збирається вертати награбоване. Тільки пірнувши носом у скарби книжкової шафи моєї вчительки, я побачила, що автобіографії не вистачало саме серцевини, розповіді про час національно-визвольних змагань України. Давайте спробуємо знайти суміжні кути мислення дитини та одного з найяскравіших українських авторів-новаторів. Зацікавленості Остапа Вишні: військова справа, фельдшерство, журналістика, громадська робота, та найважливіше — літературна кар'єра. Різноманітно, чи не так? А що ж в дитини за потік занять: будуємо, як прораби, відносини з усім світом одночасно, наче гімнасти вигинаємося, уникаючи неприємностей та хибних рішень, пазлом складаємо свої фантації у школі та поза її межами. У мене складається враження, що перелічені фактори — паралельні явища на різному рівні, але якщо врахувати емоційне сприйняття дитини, то шкільні роки дійсно можна порівняти зі справжньою військовою службою, адже є вороги та соратники, проблеми та зброя — слово. Висновок: доролі та діти переживають одне і те саме, а значить і однаково заслуговують на свододу.

Я хочу, щоб мої роботи читали з цікавістю, щоб можна було вигадувати, а не класти власні думки під прес шаблону. Я хочу вільно висловлюватися у школі, як Остап Вишня в усмішках, щоб учителі хоч іноді посміхалися, перевіряючи рутинні

«по-перше, по-друге, отже». Я хочу, щоб українські друковані видання купували не для картинок, а для веселих історій молодих письменників, адже навколо саме натхнення, варто лише дати дітям шанс навчитися малювати цю красу словами.